BULALIM

Hz. Peygamber (s.a.v) döneminde icmanın varlığından söz edilemez.
Neden?

....

....

....

4.2.1. İcma

Sözlükte icma, bir işi yapmaya kesin kararlı olmak, azmetmek ve görüş birliği etmek gibi anlamlara gelmektedir. **Terim** olarak ise, Hz. Peygamber'in (s.a.v) vefatından sonra herhangi bir dönemde yaşayan müctehidlerin dinî (şer'î) bir konunun hükmü hakkında görüş birliği içinde olmalarıdır.

İcmanın gerçekleşmesi için, müctehidlerin görüş birliği ettiği konunun dinî bir konu olması, görüş birliğinin Hz. Peygamber 'in (s.a.v) vefatından sonra olması, görüş birliği edenlerin Müslüman ve müctehid olması, icma sayılacak bir görüş birliğinin olması gerekir. İcmanın meydana gelmesi için müctehidlerin bir araya toplanması şart olmayıp görüşlerini teker teker bildirmeleri ile de icma gerçekleşebilir.

İcma, *sarih* ve *sükûtî* olmak üzere ikiye ayrılır:

- İcmaya konu olan dini meselede bazen müctehidler açıkça ve teker teker görüşlerini ortaya koymalarına **sarih icma** denir. Örneğin, Hz. Peygamber'in (s.a.v) vefatından sonra Kur'ân'ın mushaf hâline getirilmesi konusunda sarih bir icma oluşmuştur.

Kur'an'ın mushaf hâline getirilmesi konusunda sarih bir icma oluşmuştur.

- Bazen de bir grup müctehid tarafından ortaya konulan bir dini hükümden haberdar olan Müctehid aksine bir görüş belirtmez ve susar. Bu da onların ortaya çıkan icmayı dolaylı yönden onayladıkları anlamına gelir ki, buna da **sükûtî icma** denir.

Müctehidler dini bir mesele üzerinde icma ederken kitap, sünnet veya kıyas gibi bir delile dayanmaları gerekir. Buna *"icmanın senedi(dayanağı)"* denir. Bu icmanın temelsiz ve sadece şahsi görüşlere dayanmadığını ve dini temeli olduğunu gösterir. Buna göre icma, bazen manası açık ve kesin olan ayetin anlamını pekiştirmek içindir. *"Namaz; kitap, sünnet ve icma ile sabittir"* cümlesindeki icmanın böyle bir fonksiyonu vardır. Bazen de icma farklı anlamlara gelebilecek bir ayetin manasını sınırlayarak kesinleştirmek için yapılır. Örneğin, **"namazı kılınız ve zekâtı veriniz"** ayetlerinde yer alan "salat" ve "zekât" kelimeleri farklı anlamalara da gelmektedirler. Ancak bunların dinde bilinen anlamıyla namaz ve zekât anlamına yorumlanması gerektiği konusunda sarih icma vardır.